

שם המרצה: פרופ' רפאלי אשכול

שם הקורס: סכמה תרפיה

מספר הקורס: 60-701-01

סוג הקורס: הרצאה (קורס בחירה)

שנת לימודים: תשע"ט סמסטר: ב' היקף שעות: 2 ש"ס.

א. מטרת הקורס :

הקורס יתמקד ביעדים הבאים:

- הצגה של מושגי היסוד בטיפול ממוקד סכמות (Schema focused therapy; SFT) הן תאורטית והן טיפולית
  - o צרכים בסיסיים וסכמות
  - o מצבי סכימה (modes) וסגנונות התמודדות (coping styles)
  - o "ארגז הכלים ב-SFT" – כלים קוגניטיביים, התנהגותיים, חוייתיים ו-relational
- הרחבת הידע לגבי מספר טכניקות יסוד ותרגול שלהן:
  - o אבחון ואיסוף אינפורמציה ב-SFT
  - o המשגה ב-SFT ותכנון הטיפול לפיה
  - o שימוש בכלי טיפול חוייתיים ובכאלו שנשענים על הקשר הטיפולי
- דיון על שילובו של SFT עם דרכי התערבות והמשגה אחרות, ובחירת הגישה ההולמת ביותר עבור מטופלים ספציפיים.

ב. תיאור הקורס:

מפגש	נושא	קריאה/התנסות
1	פגישת הכרות – הרקע להתפתחות טיפול ממוקד סכמות	
2	מושגי יסוד	ש"ב: מילוי שאלוני סכמה, הורות, ומצבים (YSQ, YPI, and SMI). קריאה גלווית: RBY Points 1-7 RBY Points 8-13 HSF chapters I.1-I.5
3	תמונת-על של השלבים בטיפול – ושל קצב הטיפול. שלב ההערכה (1) – שאלונים וניטור עצמי	RBY Point 16
4	שלב ההערכה (2) – עבודה בדמיון	RBY Point 17 HSF chapters II.1-II.3
5	המשגה (1) – התוכן והתהליך	RBY Point 18

HSF chapters II		
RBY Point 24 Holmes & Matthews, 2010 HSF chapter IV.3	טכניקות חווייתיות (1) – עבודה בדמיון	6
Kellogg, 2004	טכניקות חווייתיות (2) – עבודה עם כסאות	7
Alexander & French, 1980 RBY Point 14 RBY Point 29 RBY Point 15	עמדות בסיסיות (1): הורות מתקנת חלקית (limited reparenting) ועימות אמפתי	8
RBY Point 30	סכמות של המטפל	9
RBY Point 25 Giesen-Bloo et al, 2006; Spinhoven et al., 2007 Farrell, Shaw, & Webber, 2009 Arntz and van Genderen, 2009	עבודה עם הפרעת אישיות גבולית 1	10
RBY Point 26 HSF chapter II.4	עבודה עם הפרעת אישיות נרקיסיסטית	11
Arntz 2009	עבודה עם המנעות או תלותיות	12
Weertman & Arntz, 1999, 2007	מאיפה מתחילים? ילדות? כאן ועכשיו?	13
RBY Point 28	טיפול בציר I או בציר II – איך ממקמים את המטופל? מתי להעדיף CBT על SFT	14

מהלך השיעורים: הרצאה ודיון.

ג. דרישות קדם: פתוח לתלמידי המגמות הטיפוליות.

ד. חובות / דרישות / מטלות: נוכחות והשתתפות בשיעורים, כתיבת המשגה על מטופל, צייון פגישת טיפולית לפי טופס הערכת טיפול ועבודה מסכמת.

ה. מרכיבי הצייון הסופי (צייון מספרי / ציון עובר): ציון מספרי

ו. רשימת קריאה:

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

הערה: ספר מרכזי אחד בקורס מסומן בסילבוס בקיצור RBY

Rafaëli, Bernstein, and Young (2010). Schema Therapy: Distinctive Features.
Routledge.

ספר מרכזי שני בקורס מסומן בסילבוס בקיצור HSF:

Van Vreeswijk, M., Broersen, J., & Nadort, M. (2012). *The Wiley-Blackwell Handbook of Schema Therapy*.

מאמרים נוספים (יחולקו ע"י המרצה):

- Alexander, F., & French, T.M. (1980). *Psychoanalytic therapy: Principles and application*.
- Arntz, A., & van Genderen, H. (2007). *Schema therapy for borderline personality disorder*.
- Arntz, A. & Weertman, A. (1999). *Treatment of childhood memories: Theory and practice*. *Behaviour Research and Therapy*, 37, 715-740
- Farrell, J.; Shaw, I.; & Webber, M. (2009). *A schema-focused approach to group psychotherapy for outpatients with borderline personality disorder: A randomized controlled trial*. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 40, 317-328.
- Holmes, E. A., & Mathews, A. (2010). *Mental imagery in emotion and emotional disorders*. *Clinical Psychology Review*. 30, 349–362.
- Kellogg, S. H. (2004). *Dialogical encounters: Contemporary perspectives on "chairwork" in psychotherapy*. *Psychotherapy: Research, Theory, Practice, Training*, 41, 310-320.
- Giesen-Bloo, J., van Dyck, R., Spinhoven, P., van Tilburg, W., Dirksen, C., van Asselt, T., et al. (2006). *Outpatient psychotherapy for borderline personality disorder: Randomized trial of schema-focused therapy vs. transference-focused psychotherapy*. *Archives of General Psychiatry*, 63, 649–658.
- Spinhoven, P., Giesen-Bloo, J., Van Dyck, R., Kooiman, K. & Arntz, A. (2007). *The therapeutic alliance in schema-focused therapy and transference-focused psychotherapy for borderline personality disorder*. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 75, 104-115.
- Weertman A, Arntz A. (2007). *Effectiveness of treatment of childhood memories in cognitive therapy for personality disorders: a controlled study contrasting methods focusing on the present and methods focusing on childhood memories*. *Behaviour Research and Therapy*45(9):2133-43.